

կանն եթէ կամիր այս է. զի ի թաղման տեղոջ տիրամօր կուսին յետ կոյս խորանին ունէին և յոյնք տեղի. և յաւուրս տօնախմբութեան գնային յուխտ, ընդ իւրեանս տանելով զխորանի զտրդարանս: Այլ ձանձրացեալք միշտ ի կրել զարդարանս նոյն խորանին, զամս երկուս այնպէս թողեալ են. և իբր ամրացուցեալք ի յորմունս: Փաթերայքն ասացեալ են. ի վեր առէք զգարդս ձեր. և նոքա չեն անսացեալք: Եւ ի շանսալն նոցին՝ ամեալ ընդ իւրեանս լատինք զարս ի դատաւորէն, քանդեալ կործանեալ, հիմնայատակ արարեալ են զգարդս նոցին զեկեղեցականս: Անդէն ազգն յունաց սաստիկ վիրաւորեալք ի հոգի, ի ծածուկ ուխտս արարեալ են. և դարան զործեալ զի և յաւուրս տօնախմբութեան նոցին յարութեան, զայն ինչ արարեալ, որպէս և լուեալ իսկ էք: Եւ յետ այսորիկ հրեշտակապետին զՖէրմանն ինդրէ: Չայս եկեղեցիս ի 18 ամաց հետէ շինեալ էր զրիզոր վարդապետն. բայց առանց Ֆէրմանի. և ի տեսանէն զգիրն փաշային, թէ չէր Ֆէրման, այլ պոյրուլթու՝ ոչինչ համարէ զայն. և զեկեղեցին ի ձեռաց նոցա կամի յետս առնուլ. և զի՞նչ ասացից՝ և վասն այնր առնու քսակ 20. ի վախճանի յաւուրս իմ, յորս ես գտայ անդէն, 120 քսակ տուժանս ետուն հայք. նմանապէս և յոյնք ևս առաւել: Երեկեան օրն զեկեղեցին պէշիթթաշու արքունի հրամանաւ հիմնայատակ արարին. որոյ աղագաւ ազգս մեր ի տառապանս գտանի այսօր: Ողջ լեր ի տէր:

Ետայ ձեր և եղբայր թովմասճանեան
Մահտեսի յօհաննէս

ՄԹ.

Չոյք մը նամակներ՝ որոնք կը տեղեկագրեն Մուստաֆա Գ. ի սուլթանութեան օրերէն ինչ ինչ վայրագ կարգադրութիւններ, որուն մէկ յայտնի ապացոյցը կը տեսնուի մեր Բ. թուղթին մէջ՝ յանձին հելլէն կոյր նուագածուի մը: Ա.ը կը ծանուցանէ Յունաց կողմանէ կատարուած նոր գրաւուքները Երուսաղեմի Սուրբ Տեղեաց մէջ:

Ա.

Յարգոյապատիւ և գերապայծառ տեսան Ստեփաննոսի
Վարդապետի և արքայնօր խոնարհութեամբ ողջոյն

Այս ԾԳերորդ գիր է

... Յայս նուագ զօրացաւ յոյժ հրաման մեծի քաղաքիս ի վերայ հարկատուաց չզգենուլ փառաւորս, այլ գծուծս, և աղքատացի մինչև ցայսօր ժամանակի. զի և ինքն գուրով դատըգատելի իբրև զհայր իւր, այսինքն ճգնազգեսց ըստ օրինի իւրեանց, ոչ զգենու փառաւորս, և ոչ առնու բնաւ զընծայս, մանաւանդ թէ ցրուէ յիւրոցն, որպէս ասեն, և է անզաւակ. վասն այն դադարեալ է տուրևաութիւնն և սաստկանայ օրըստօրէ թանգութիւն ամենայն իրաց, ևս առաւել հացի, և այլ ուտելեաց, և հացն է սեաւ և փոքր և խառն ընդովք կորեկոյ և այլ իրաց և մոխրով. ուստի ըստ դաւթի զմոխիր որպէս զհաց ուտեմք առհասարակ: Եւ գոհանամք զտեսունէ, զի լսեմք, եթէ յարևելից կողմանս ի տեղիս տեղիս ոչ գտանի և այն, զոր մեք ուտեմք վասն սաստկութեան սովուն: ... Այլ վասն իրացն յունաց զինչ զրեցից, զի ոմանք ի մեծամեծաց նոցա կաշառս տուեալ վէզիրին 600 քսակս դրամոյ՝ առաքեցին հրամանագիր յերուսաղէմ, և առին զտեղիս ինչ, որ էր ի ձեռս լատինացուոց ի ձորն զեթսեմանի, ի բեթղէհէմ, և ի սուրբ յարութիւնն: Կարծեմ թէ վախճան սորա չար լինի յունաց ազգին ի փոփոխիլ մեծի քաղաքիս. թէպէտ այժմ ոչինչ խօսին ազգքն ֆոռնզաց վասն իրացս այսոցիկ: Ի սկիզբն տարուոյս ի 24 յունվ. ըստ նորոյն եկին հասին այսր չորեքին նաւքն դանեաց, այսինքն դանիմարքին,